

RECENZJA KSIĄŻKI:
PRACA CZŁOWIEKA JAKO KATEGORIA EDUKACYJNA,
RED. B. KOMOROWSKA, P. MAZUR, CHEŁM 2015.

KATARZYNA WOŁK

Maria Curie-Skłodowska University,
ul. Narutowicza 12,20-004 Lublin, Poland;
e-mail: katarzyna.wolk2016@gmail.com

Książka pt. *Praca człowieka jako kategoria edukacyjna* pod redakcją Beaty Komorowskiej i Piotra Mazura jest monografią, zawierającą artykuły pracowników naukowych oraz nauczycieli praktyków. Recenzowana monografia składa się z zebranych w trzech częściach trzynastu artykułów, które dotyczą pracy jako wartości w życiu człowieka; wychowania przez pracę i do pracy w przedszkolu i szkole; współczesnych wyzwań przygotowania do pracy zawodowej. W poniższej recenzji odnoszę się do wybranych artykułów.

We wstępie redaktorzy zwracają uwagę na fakt, że wartości są nieodłącznym elementem życia człowieka. Jedną z wartości, o którą warto zabiegać w procesie wychowania, jest praca. Wskazują wielu autorów, którzy podejmują tematykę aksjologii. Zwracają szczególną uwagę na słowa papieża Jana Pawła II zapisane w Encyklice *Laborem exercens*: „praca stanowi podstawowy wymiar bytowania człowieka na ziemi (...) jest dobrem człowieka – dobrem jego człowieczeństwa – przez pracę bowiem człowiek nie tylko przekształca przyrodę, dostosowuje ją do swoich potrzeb, ale także urzeczywistnia siebie jako człowieka, a także poniekąd bardziej staje się człowiekiem”.

W części pierwszej książki pt. *Praca jako wartość w życiu człowieka* ks. Marian Z. Stepulak porusza problem godności pracy ludzkiej jako wartości w perspektywie edukacyjnej i wychowawczej. Małgorzata Łobacz zaś ukazuje rangę pracy ludzkiej w procesie „stawania się” osobą i realizacji człowieczeństwa. Czytelnik znajdzie w artykule odpowiedzi na pytania, w jaki sposób należy

realizować swoje życie zawodowe, wykonywać pracę, funkcjonować w środowisku pracy, wchodzić w interakcje z przełożonymi i współpracownikami, aby móc wzrastać w aspekcie etycznym. Interesujące wyniki badań przedstawiła Justyna Iskra w tekście pt. *Orientacja na stan i działanie a siła woli*. Autorka podejmuje próbę poszukiwania odpowiedzi na pytanie dotyczące współzależności występującej pomiędzy dwoma różnymi ujęciami woli: Juliusa Kuhla i w rozumieniu tradycyjnej psychologii.

W drugiej części, *Wychowanie do pracy i przez pracę w przedszkolu i szkole*, przedstawione zostały uwarunkowania procesu wychowania do pracy oraz przez pracę ujęte z perspektywy historycznej i metodycznej. Większość artykułów zawartych w tej części powstała na podstawie badań empirycznych i to na nich skoncentruję się w tym omówieniu. W artykule Iwony Oleksy i Augustyna Okońskiego *Szkolne uwarunkowania podejmowania przez wolontariuszy pracy na rzecz innych* ukazane zostały wyniki przeprowadzonych wśród studentów badań nt. związku pomiędzy poziomem osiągnięć szkolnych a podejmowaniem pracy charytatywnej. Z kolei w artykule pt. *Praca człowieka z perspektywy uczniów edukacji wczesnoszkolnej* Beata Komorowska wyjaśnia, w jaki sposób dzieci w wieku wczesnoszkolnym definiują i urzeczywistniają wartość pracy. Halina Bejger – na podstawie wyników prowadzonych badań – konstatuje, jaką wartość dla wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego stanowi praca.

Ostatnia część monografii pt. *Współczesne wyzwania przygotowania do pracy zawodowej* oscyluje wokół takich zagadnień, jak: kształcenie ustawiczne oraz samokształcenie w kontekście przygotowania do pracy zawodowej. Podnoszenie kwalifikacji we współczesnym świecie stało się koniecznością mającą na celu utrzymanie swojego miejsca pracy, ale też samorozwój i doskonalenie umiejętności człowieka. Problem ten omawia Dorota Bis, podejmując próbę odpowiedzi na pytanie, jakie jest znaczenie samokształcenia w podejmowaniu przez osoby dorosłe różnych form edukacji ustawicznej?. Z kolei Lucyna Sikorska w swoim tekście charakteryzuje metodykę pracy nad głosem. Zdaniem autorki, świadoma praca nad głosem nauczyciela jest nie tylko gwarantem wyrazistej i zrozumiałej wypowiedzi, ale determinuje właściwe nawyki oddechowe dzieci i młodzieży.

Recenzowana monografia stanowi niezwykle przydatną pozycję w zrozumieniu istoty pracy w kontekście współczesnych wyzwań edukacyjnych. Autorzy zebranych tekstów wskazali na problem wychowania do pracy i przez pracę w różnych placówkach edukacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych, proponując kierunek rozwiązań problemu urzeczywistniania wartości pracy. Elementem, który mógłby znaleźć się w publikacji, są noty o autorach artykułów.